

Olie voor de wereld

Een gezelschapsspel voor 2-7 personen vanaf 10 jaar
Ravensburger Spelen Nr. 11.006

SPELREGELS

De inhoud van de doos

Tot het spel behoren: 1 speelbord, 1 controlepaneel in de bodem van de doos, 6 speelfiguren (pionnen), 6 tankschepen, 4 markeringsklemmen, ca. 60 boortorens, 1 dobbelsteen, 36 vrachtbrieven, 18 eigendomskaarten, 16 memo-kaartjes, 16 informatiekaartjes, 10 pakketten (kaarten) raffinaderij-aandelen, 10 pakketten (kaarten) tankschepen-rederij-aandelen, 4 verzekeringspolissen en bankbiljetten ter waarde van 10.000,—, 100.000,—, 500.000,—, 1 miljoen, 2 miljoen en 5 miljoen dollar.

Aantal medespelenden

Als een van de spelers de bank beheert en het controlepaneel bedient, kunnen behalve zichzelf tot zes personen aan het spel deelnemen.

Het doel van het spel

1. het vinden van aardoliebronnen. Hiervoor moet men boren. De vakman noemt dat: exploratieboringen.
2. de exploitatie van de bronnen en het transport van de ruwe olie naar de raffinaderijen in Europa en Australië.

Vorbereidingen

Iedere speler krijgt een speelfiguur (pion) en zet deze op het startveld van het speelbord. Als niemand zich uitsluitend wil bezighouden met het beheer van de bank en het bedienen van het controlepaneel, moet een van de medespelenden de bank houden en een ander het controlepaneel.

Iedere speler ontvangt een beginkapitaal van 9 miljoen dollar (1 x 5 miljoen dollar, 1 x 2 miljoen dollar, 1 x 1 miljoen dollar, 1 x 500.000,— dollar en 5 x 100.000,— dollar) en een oliebron in de vorm van een eigendomskaart. Al naar gelang het aantal medespelers worden daarvoor de eigendomskaarten 13 t/m 18 verloot. Vervolgens neemt ieder een boortoren in de kleur van zijn pion en steekt deze in het controlepaneel — en wel in de 0-kolom naast het nummer van zijn eigendomskaart. Iedere speler beschikt dus reeds over een exploitabele bron. De overige eigendomskaarten worden geschud en met de tekst naar onderen op het veld „eigendomskaarten” op het speelbord gelegd. De goed geschudde informatie- en memokaartjes worden eveneens op de daarvoor bestemde plaatsen op het speelbord gelegd. Dan rangschikken wij de 36 vrachtbrieven naar de verschillende verscheepingshavens (Mina al Ahmadi, Tripoli, Oemm Said, Bandar Mashoer en Port of Spain). Alle pakketjes worden geschud en de bankhouder legt ze voor zich neer met de namen van de havens naar boven.

Bij de bankhouder komen ook de raffinaderij- en rederij-aandelen en de verzekeringspolissen te liggen. De speler, die verantwoordelijk is voor het controlepaneel, steekt een boortoren om het vrachttarief aan te geven in het gaatje boven het cijfer 1 van de vrachttarieven-index. Bovendien neemt hij 4 tankers in bewaring.

Het spelverloop

Het spel ontwikkelt zich voornamelijk op de randvelden van het speelbord, die in de richting van de wijzers van de klok doorlopen worden. De dobbelsteen geeft aan hoeveel velden de figuren na een worp vooruit mogen gaan.

De verschillende opschriften van de velden betekenen het volgende:

MEMO — Als U op een memo-veld komt, neemt U de bovenste kaart van de stapel memo-kaarten en volgt U de instructie op, die op de kaart staat. U behoudt de kaart alleen als dit er uitdrukkelijk op vermeld staat. In alle andere gevallen wordt de kaart onder de stapel gelegd. De instructies gelden alleen voor de speler, die het memo-kaartje opgenomen heeft.

INFORMATIE — Ga precies zo te werk als bij de memo-kaarten. De instructies gelden overigens voor **alle** spelers.

EXPLORATIEBORING — Als U dit veld bereikt, hebt U de mogelijkheid om een exploratieboring te verrichten. Uw beslissing hangt in de eerste plaats af van Uw financiële situatie. Als U hebt besloten tot boren dan neemt U Uw pion uit het spel en zet deze op het startveld van de exploratie-boring (controlepaneel in de bodem van de doos). Bovendien betaalt U \$ 1.400.000,— aan boorkosten. Als U weer aan de beurt bent, brengt U uw pion een aantal velden dat overeenkomt met het aantal gegooide ogen in de boorput naar beneden. Tijdens het boren kunt U een aantal verrassingen beleven (zwarte velden met aanwijzingen). Als uw worp meer punten telt dan U nodig hebt om het doelveld in de oliehoudende laag te bereiken dan gaat U naar dit veld en de overige punten vervallen. In het slechtste geval levert de boring niets op.

Dan zet U uw pion weer op het startveld van het **speelbord** terug en begint U opnieuw als U weer aan de beurt bent. Als U aardolie gevonden hebt dan krijgt U de bovenste eigendomskaart en steekt U een boortoren in het daarbijbehorende gaatje op de nul-lijn van het controlepaneel. De pion gaat weer naar het startveld op het speelbord.

OLIEWINNING — Als U een van deze velden bereikt of passeert, wordt de wekelijkse winhoeveelheid van al uw bronnen op het controlepaneel geregistreerd, d.w.z. uw boortorens schuiven overeenkomstig de gewonnen hoeveelheid op: Irak-torens (10-14) 2 gaatjes, de andere 1 gaatje.

BEGIN VAN DE VAKANTIE — Van dit veld gaat U per vliegtuig op vakantie naar Europa. U gaat tijdelijk uit het spel en gaat met uw pion, telkens als U aan de beurt bent, van de ene reisetape naar de andere, totdat U het veld „einde van de vakantie" bereikt hebt.

HELICOPTER — Dit veld geeft de kostenbesparende manier van werken bij het zoeken naar olie aan (b.v. als de aanleg van een weg naar de boorplaats te duur wordt, brengt de heliocopter de gehele boorinstallatie onderdeel voor onderdeel naar de boorplaats). Van dit veld mag U onmiddellijk door naar het startveld van de exploratieboring (in de bodem van de doos). De normale boorkosten worden verminderd tot \$ 400.000,—. Als U niet wilt boren, blijft U op het heliocopterveld en gaat U bij de volgende beurt verder.

OLIEBRON IN KOEWIT OPGEDROOGD — U moet een oliebron in Koewit (indien U er op dat moment een bezit) voor \$ 1.400.000,— aan de bank verkopen. De opgeslagen olievoorraden gaan naar de bank.

VOOR EEN CONFERENTIE NAAR LONDEN — U moet dringend voor een conferentie naar Londen. U neemt het eerste vliegtuig naar Engeland, d.w.z. U zet uw pion bij de volgende beurt op de voorgeschreven vliegroute naar Londen en in de beurt daarna op het veld aan de bovenrand van het speelveld. De instructie op dit veld geldt in dit geval niet.

BEURS — Drie hoekvelden zijn gereserveerd voor de beurs. Hier kunt U aandelen kopen van raffinaderijen en tankrederijen. De dividenduitkeringen (rente) worden op de informatiekaarten bekend gemaakt.

DIENSTREIS NAAR KWINANA — In de volgende ronde zet U uw pion naar Kwinana en in de daarop volgende ronde terug naar het aangegeven randveld, zonder de aanwijzing op dit veld op te volgen.

Het transport van ruwe olie

In de loop van de tijd stijgt de oliewinning op uw olievelden. De olie stroomt door de pijpleidingen in de opslagtanks in de verschepingshavens. Daar nemen de tankschepen de olie in voor de raffinaderijen in Europa en Australië. Daarbij moet op het volgende gelet worden: als U b.v. een of meerdere bronnen in Koeweit (1-9) bezit dan kunt U tankschepen van het laadvermogen van 90.000 tot 270.000 ton bestellen. Daar U echter het laadvermogen van het schip niet vooraf kent, want de tonnage wordt pas bekend door het omdraaien van de vrachtbrieven, moet U met het bestellen van de tankschepen wachten tot uw voorraad in de opslagtanks tenminste 270.000 ton bedraagt (uit een of meer bronnen in Koeweit). Zodra U deze minimumhoeveelheid bereikt hebt, moet U een tankschip bestellen — als dat beschikbaar is. U laat zich de bovenste vrachtbrief uit de stapel van uw verschepingshaven Mina al Ahmadi geven (de verschepingshaven is op de eigendomskaart aangegeven). Dan zet U de tanker in de zwarte cirkel in de Perzische Golf (op het midden van het speelbord). Deze cirkel geeft de drie verschepingshavens Mina al Ahmadi, Bandar Mashoer en Oemm Said aan.

De vrachtbrieven

Deze geven de bestemmingshaven, de laadhoeveelheid, de vrachtkosten en de verkoopwaarde van de ruwe olie aan. Zodra U uw tanker in de zwarte cirkel gezet hebt, steekt U een boortoren — of meerdere boortorens — overeenkomstig de laadhoeveelheid terug. Als U verschillende tankers op zee hebt, markeert U de vrachtbrieven met de gekleurde markeringsklemmetjes in dezelfde kleur als de tanker.

Een verzekering van de lading kan geen kwaad. De verzekeringspremie staat op de polis, die de bank uitgeeft. Dan kan de tanker zee kiezen. Deze hoofdregels gelden ook voor de andere olievelden en verschepingshavens.

De tankschepen op zee

Een reis van een tanker kunt U eerst voorbereiden als U de dobbelsteen in handen krijgt. Na het voorbereidende werk uitgevoerd te hebben, gooit U en zet U uw pion op de rand van het speelveld. De memo- en informatiekaarten kunnen uw tanker, die al in de verschepingshaven ligt te wachten om uit te varen, nog een paar verrassingen bezorgen. Na het zetten met de pion gaat U met uw tanker precies evenveel plaatsen vooruit langs de kortste route naar de thuishaven (de route en de aanloophavens zijn aangegeven). Indien U echter tijdens het transport een exploratieboring zou doen dan tellen de tijdens de boring gegooide ogen ook voor het verder zetten van de tanker. Zo gaat het verder: eerst de pion verzetten, dan de tanker.

In de haven van bestemming

Heeft de tanker zijn bestemming bereikt en de lading gelost, dan betaalt de bank de opbrengst uit. De bank houdt zich aan de vrachttarieven. Op de vrachtbrief staat een berekeningstabel, die de verkoopwaarde van de lading volgens het geldige vrachttarief aangeeft. Direkt na aankomst wordt de ruwe olie verkocht. Let U op de vracht-

tarieven-index op het controlepaneel! De waarde van uw lading is dus aan schommelingen onderhevig, die gunstig of ongunstig voor U kunnen zijn. Na de verkoop van de ruwe olie worden de tanker, de verzekeringspolis en de vrachtbrief teruggegeven.

Het bestellen van meerdere tankers

Het is iedere speler, als hij voldoende olievoorraden heeft, toegestaan meerdere of zelfs alle tankers voor zijn transporten te bestellen.

Het einde van het spel

Het spel eindigt na een vooraf afgesproken tijdsduur, b.v. een uur. Als bij langere speelduur de opslagtanks niet voldoende zijn, omdat er geen tankers ter beschikking zijn, dan wordt de produktie in de betreffende bronnen stopgezet, d.w.z. de boortoren blijft in het laatste gaatje van de rij staan.

Winnaar

Het spel wordt gewonnen door degene die het grootste vermogen aan contant geld, aandelen en installaties heeft. De waarde van de bronnen is op de eigendomskaarten aangegeven. De verrekening van de opgeslagen voorraden vindt plaats tegen de prijs van \$ 15.000,— per 1.000 t. ruwe olie.

Toelichting

In grote lijnen is het spel „Olie voor de wereld” een afspiegeling van de werkelijkheid. Enkele getalsverhoudingen moesten veranderd worden om het spel niet extra gecompliceerd te maken.

Aan de juistheid van de geografische aanduidingen werd veel zorg besteed.

Wie de spelregels in speciale gevallen wil veranderen of uitbreiden, kan dat rustig doen.

De vrije ondernemersinitiatieven b.v. moet men iedere mogelijkheid tot ontplooiing geven.

De volgende voorbeelden wijzen hier de weg: als een van de spelers in financiële moeilijkheden komt, omdat de grote sommen die hij op moet brengen zijn reserves uitputten, kan hij zijn aandelenpakket verkopen. De prijs kan hij met de andere spelers en concurrenten vrij op basis van vraag en aanbod overeenkomen. Als hij geen koper(s) kan vinden dan moet de bank de aandelen tegen de nominale waarde overnemen. Op die manier wordt hij weer „liquide” zonder direkt een oliebron te moeten opofferen wat vooral in het begin van het spel een groot verlies betekent. Als hij in ernstige moeilijkheden komt dan moet hij zijn oliebronnen ter verkoop aanbieden. De bank vergoedt slechts de helft van de waarde als er geen verkoop aan andere spelers mogelijk is. Bovendien zijn er nog vele andere manieren om met elkaar tot zaken te komen. In uw opslagtanks in Boergan liggen b.v. 180.000 ton ruwe olie. U hebt echter 270.000 ton nodig om een tanker te bestellen. Als een andere speler overtollige voorraden wil afstoten, slaat U toe en koopt U de ontbrekende 90.000 ton, als U het samen tenminste eens kunt worden over de prijs.

**Wij danken de Benzine- en Petroleumhandelmaatschappij n.v.
te Amsterdam voor hun deskundige adviezen.**